

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
PRIITA PIKAMÄEJA,
predstavljeni 9. decembra 2021¹

Zadeva C-184/20

OT

proti

**Vyriausioji tarnybinės etikos komisija,
ob udeležbi**

Fondas „Nevyriausybių organizacijų informacijos ir paramos centras“

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Vilniaus apygardos administracinis teismas (okrožno upravno sodišče v Vilni, Litva))

„Predhodno odločanje – Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Direktiva 95/46/ES – Uredba (EU) 2016/679 – Nacionalna zakonodaja, ki določa objavo osebnih podatkov iz izjav o interesih – Preglednost pri uporabi javnih sredstev – Preprečevanje nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju – Temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov – Člena 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – Pojem „posebne vrste osebnih podatkov“

1. Angleški filozof Jeremy Bentham, znan po zamisli o panoptikonu, vrsti zasnove kaznilnice, ki bi pazniku, nameščenemu v osrednjem stolpu, omogočala, da opazuje vse zapornike, zaprte v posameznih celicah okoli stolpa, ne da bi ti lahko vedeli, da so opazovani, je svojo skrb za preglednost prenesel tudi na javno življenje, pri čemer je menil, da „državnik, ki se znajde na očeh javnosti, postane kreposten“². Te besede so bile gotovo preroške, vsaj kar zadeva predlagani mehanizem, če se jih presoja glede na veliko število zakonodajnih aktov v Evropski uniji, ki danes nalagajo vsaj delno javnost izjav o interesih in premoženju odgovornih javnih oseb.

2. Z vsemi temi besedili se poskuša najti ravnotežje med javnostjo in ohranitvijo zasebnega življenja posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Ta zadeva se nanaša prav na skladnost obdelave osebnih podatkov s pravom Unije, in sicer pri objavi delne vsebine izjav o interesih na spletnem mestu javnega organa, odgovornega za njihovo zbiranje in nadzor. Pri tem ima Sodišče tudi priložnost, da pojasni obseg pojma posebnih vrst osebnih podatkov, imenovanih „občutljivi podatki“.

¹ Jezik izvirnika: francoščina.

² „If it be true, according to the homely proverb, ‚that the eye of the master makes the ox fat,‘ it is no less so that the eye of the public makes the statesman virtuous“. *The Works of Jeremy Bentham*, zvezek 10, uredil John Bowring, William Tait-Simpkin, Marshall, Edinburgh-London, 1843.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

3. Poleg nekaterih določb primarnega prava, in sicer členov 7, 8 in 51(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), so v okviru te zadeve upoštevni tudi člani 3 in od 6 do 8 Direktive 95/46/ES³ ter člani 2, 5, 6 in 9 Uredbe (EU) 2016/679⁴.

B. Litovsko pravo

4. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas Nr. VIII-371 (zakon št. VIII-371 Republike Litve o usklajevanju javnega in zasebnega interesa v javni upravi) z dne 2. julija 1997 (Žin., 1997, št. 67-1659) v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja⁵ (v nadaljevanju: zakon o usklajevanju interesov), je v členu 1 določal, da je njegov namen uskladiti zasebne interese oseb, ki delajo v javni upravi, in javne interese družbe, da bi se pri odločanju zagotovila prevlada javnega interesa, da bi se zagotovila nepristranskost sprejetih odločitev ter da bi se preprečila nastanek in razmah korupcije v javni upravi⁶.

5. Člen 6 navedenega zakona, naslovljen „Vsebina izjave“, je določal:

„1. Izjavitelj v izjavi navede naslednje podatke o sebi in svojem zakoncu, zunajzakonskem partnerju ali partnerju:

- (1) ime, priimek, osebno identifikacijsko številko, številko socialnega zavarovanja, delodajalca(-e) in funkcije;
- (2) pravno osebo, pri kateri ima izjavitelj ali njegov zakonec, zunajzakonski partner ali partner status družbenika ali zadruženika;
- (3) samostojno dejavnost, kot jo opredeljuje zakon Republike Litve o dohodnini;
- (4) pripadnost podjetjem, ustanovam, združenjem ali skladom in funkcije, ki jih ima v njih, razen pripadnosti političnim strankam in sindikatom;
- (5) darila (razen daril bližnjih), prejeta v zadnjih 12 koledarskih mesecih, če njihova vrednost presega 150 EUR;

³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 15, str. 355).

⁴ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46 (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL 2016, L 119, str. 1, v nadaljevanju: GDPR).

⁵ 1. januarja 2020 je začela veljati nova različica tega zakona, vendar so po navedbah predložitvenega sodišča določbe, upoštevne za zadevo v glavni stvari, v bistvu ostale nespremenjene, razen seznama funkcij oseb, za katere velja obveznost izjave, na katerem ni več funkcij tožeče stranke v postopku v glavni stvari.

⁶ Izrecna navedba preprečevanja „nasprotij interesov“ je bila glede na stališča litovske vlade v novo različico zakona vključena zgolj kot retrospektivno formalno pojasnilo nespornega pravnega namena. Tudi pred spremembo je ta zakon določal, da se morajo osebe, za katere velja zadevna obveznost, izogibati kakršnemu koli „nasprotju interesov“ v skladu s podrobnimi pravili in s pomočjo sredstev, določenih s tem zakonom, ter ravnati tako, da ne vzbudijo suma o obstoju takega nasprotja (člen 3), in da morajo navesti bližnje osebe ali druge osebe ali podatke, znane izjavitelju, zaradi katerih bi lahko nastalo „nasprotje interesov“ (člen 6, točka 7), za javni organ, odgovoren za nadzor nad spoštovanjem navedenega zakona, pa je bila že takrat imenovana glavna komisija za vprašanja etičnega ravnanja uradnih oseb.

- (6) informacije o transakcijah, sklenjenih v zadnjih 12 koledarskih mesecih, in drugih tekočih transakcijah, če vrednost transakcije presega 3000 EUR;
- (7) bližnje osebe ali druge osebe ali podatke, znane izjavitelju, zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov.

2. Izjavitelj lahko izpusti podatke o svojem zakoncu, zunajzakonskemu partnerju ali partnerju, če živita ločeno, nimata skupnega gospodinjstva in izjavitelj torej nima teh podatkov.“

6. Člen 10 zakona o usklajevanju interesov, naslovljen „Javnost podatkov v zvezi z zasebnimi interesi“, je določal:

„1. Podatki iz izjav naslednjih oseb so javni in se objavijo na spletnem mestu glavne komisije v skladu s podrobnimi navodili, ki jih ta določi: izvoljenih oseb in oseb na političnih položajih, državnih funkcionarjev in uradnikov, sodnikov, direktorjev in namestnikov direktorjev institucij države ali lokalne skupnosti, funkcionarjev in uradnikov, ki delujejo kot (osebni) politični zaupniki, državnih funkcionarjev, ki opravljajo funkcije direktorjev in namestnikov direktorjev pododdelkov institucij ali ustanov, direktorjev in namestnikov direktorjev javnih podjetij in proračunskih organov države ali lokalne skupnosti, direktorjev in namestnikov direktorjev javnih združenj ali ustanov, ki prejemajo sredstva iz proračuna ali skladov države ali lokalne skupnosti, zaposlenih v Banki Litve s pristojnostmi javne uprave (odgovornih za nadzor finančnih trgov, zunajsodno reševanje sporov med potrošniki in akterji na finančnih trgih ter druge funkcije javne uprave), članov nadzornih svetov in upravnih odborov ter direktorjev in namestnikov direktorjev delniških družb ali družb z omejeno odgovornostjo, v katerih je država ali lokalna skupnost lastnica deležev, na podlagi katerih ima več kot polovico glasovalnih pravic na skupščini delničarjev oziroma družbenikov, članov upravnih odborov javnih podjetij države ali lokalne skupnosti, predsednikov in podpredsednikov političnih strank, neplačanih svetovalcev, asistentov in svetovalcev izvoljenih oseb in oseb na političnih položajih, strokovnjakov, ki jih pooblastijo komisije parlamenta Republike Litve, članov ministrskih kolegijev, članov sveta za obvezno zdravstveno zavarovanje, neplačanih svetovalcev sveta za obvezno zdravstveno zavarovanje, članov nacionalnega sveta za zdravje, zdravnikov, zobozdravnikov in farmacevtov, ki delajo v proračunskih ali javnih organih države ali lokalne skupnosti, v javnih podjetjih države ali lokalnih skupnosti ali v podjetjih, v katerih je država ali lokalna skupnost lastnica deležev, na podlagi katerih ima več kot polovico glasovalnih pravic na skupščini delničarjev oziroma družbenikov, imetnikov licenc zdravstvene ali lekarniške ustanove ter članov komisij za oddajo javnih naročil, oseb, ki jih direktor javnega naročnika pooblasti za oddajo javnih naročil po poenostavljenem postopku, in strokovnjakov, ki posredujejo v postopkih za oddajo javnih naročil[, razen podatkov v izjavah oseb, katerih podatki so tajni v skladu z zakonom in/ali ki opravljajo obveščevalno ali protiobveščevalno dejavnost ali obveščevalno dejavnost na kazenskem področju]. Kadar osebi, katere podatki so javni, preneha status izjavitelja, glavna komisija na zahtevo zadevne osebe izjavo umakne s svojega spletnega mesta.

2. Podatki iz izjave, ki se ne smejo objaviti: osebna identifikacijska številka, številka socialnega zavarovanja, posebni osebni podatki in drugi podatki, katerih razkritje je prepovedano z zakonom. Poleg tega se ne objavijo podatki druge stranke v transakciji, kadar je ta stranka fizična oseba.“

II. Spor o glavni stvari in vprašnji za predhodno odločanje

7. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (glavna komisija za vprašanja etičnega ravnanja uradnih oseb, v nadaljevanju: glavna komisija) je javni organ, odgovoren za nadzor nad uporabo zakona o usklajevanju interesov, natančneje za zbiranje izjav o interesih in zagotavljanje nadzora nad njimi.

8. OT opravlja funkcije direktorja QP, javne ustanove, ustanovljene po litovskem pravu, ki je dejavna na področju varstva okolja.

9. Glavna komisija je v odločbi z dne 7. februarja 2018 ugotovila, da je OT, ker ji ni predložil izjave o zasebnih interesih, kot se je zahtevalo z zakonom o usklajevanju interesov, kršil člen 3(2) in člen 4(1) tega zakona.

10. OT je 6. marca 2018 pri predložitvenem sodišču vložil tožbo za razglasitev ničnosti navedene odločbe. Trdi, prvič, da ne spada med osebe, za katere velja obveznost prijave zasebnih interesov iz člena 2(1) zakona o usklajevanju interesov, in drugič, da bi bila z objavo vsebine njegove izjave na spletnem mestu glavne komisije kršena njegova pravica do spoštovanja njegovega zasebnega življenja in ta pravica drugih oseb, ki bi jih po potrebi moral navesti v svoji izjavi.

11. Glavna komisija trdi, da je bil OT zavezan predložiti izjavo o zasebnih interesih, ker ima upravne pristojnosti v QP, javni ustanovi, upravičeni do financiranja iz strukturnih skladov Unije in proračuna litovske države. Ta komisija priznava, da objava take izjave sicer lahko pomeni poseganje v zasebnost zadevne osebe in njenega zakonca, vendar je določena v zakonu o usklajevanju interesov.

12. Predložitveno sodišče meni, da so osebni podatki, ki so v skladu s členom 6(1) zakona o usklajevanju interesov zajeti v izjavi o zasebnih interesih, sestavni del zasebnosti izjavitelja in drugih posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter da bi lahko njihovo razkritje, kadar gre za posebej občutljive podatke, kot so družinske razmere ali spolna usmerjenost, povzročilo velike nevšečnosti v življenju teh oseb. Izjeme, določene v členu 10 navedenega zakona, naj ne bi bile zadostne za zagotovitev varstva teh podatkov. Poleg tega naj objava podatkov v zvezi z okoliščinami, ki bi lahko vplivale na sprejemanje odločitev pri opravljanju javnih funkcij, na internetu ne bi bila potrebna za uresničitev cilja navedenega zakona, ki je izvajanje načela preglednosti v javni upravi. Posredovanje osebnih podatkov v zadevni izjavi glavni komisiji in naloga nadzora, dodeljena organom, iz člena 22 istega zakona naj bi bila zadostna ukrepa za zagotovitev uresnitve tega cilja.

13. Ker je imelo Vilniaus apygardos administracinis teismas (okrožno upravno sodišče v Vilni, Litva) pomisleke glede združljivosti ureditve, določene z zakonom o usklajevanju interesov, z določbami GDPR, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašnji:

„1. Ali je treba pogoj iz člena 6(1)(e) [GDPR], da je obdelava [osebnih podatkov] potrebna za opravljanje naloge v javnem interesu ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu, glede na zahteve iz člena 6(3) [GDPR] – vključno z zahtevo, da mora pravo države članice izpolnjevati cilj javnega interesa in biti sorazmerno z zakonitim ciljem, za katerega si prizadeva – ter glede na člena 7 in 8 Listine razlagati tako, da se z nacionalnim pravom ne

smeta zahtevati razkritje podatkov iz izjav o zasebnem interesu in njihova objava na spletnem mestu upravljavca – [glavne komisije] – kar zagotavlja dostop do teh podatkov vsem posameznikom, ki imajo dostop do interneta?

2. Ali je treba prepoved obdelave posebnih vrst osebnih podatkov, določeno v členu 9(1) [GDPR], glede na pogoje iz člena 9(2) [GDPR] – vključno s pogojem iz točke (g) tega člena, da mora biti obdelava [osebnih podatkov] potrebna iz razlogov bistvenega javnega interesa na podlagi prava Unije ali prava države članice, ki je sorazmerno z zastavljenim ciljem, da mora spoštovati bistvo pravice do varstva podatkov in da mora zagotavljati ustrezne in posebne ukrepe za zaščito temeljnih pravic in interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki – ter glede na člena 7 in 8 Listine razlagati tako, da se z nacionalnim pravom ne sme zahtevati razkritje podatkov iz izjav o zasebnem interesu, s katerimi se lahko razkrijejo osebni podatki, vključno s podatki, ki omogočajo ugotovitev političnih stališč osebe, njenega članstva v sindikatu, njene spolne usmerjenosti in drugih osebnih podatkov, in se ne sme zahtevati njihova objava na spletnem mestu upravljavca – glavne komisije – ki zagotavlja dostop do teh podatkov vsem posameznikom, ki imajo dostop do interneta?“

III. Postopek pred Sodiščem

14. Sodišče je na podlagi člena 101 Poslovnika Sodišča predložitvenemu sodišču poslalo zahtevo za podrobnejše podatke, to pa je nanjo odgovorilo z dopisom, vpisanim 12. maja 2021. Pisna stališča so predložile Evropska komisija ter litovska, italijanska in finska vlada. Litovska vlada je na pisna vprašanja Sodišča odgovorila v vlogi, predloženi 30. julija 2021.

IV. Analiza

A. Dopustnost

15. Iz besedila in sistematike člena 267 PDEU izhaja, da postopek predhodnega odločanja predpostavlja, da pred nacionalnimi sodišči dejansko poteka spor, v okviru katerega se od teh sodišč zahteva, da izdajo odločbo, v kateri bo mogoče upoštevati sodbo, ki jo Sodišče izda na podlagi predloga za sprejetje predhodne odločbe. Zato lahko Sodišče po uradni dolžnosti preveri, ali spor o glavni stvari še obstaja.⁷

16. Predložitveno sodišče je v odgovor na vprašanje Sodišča glede očitne izključenosti tožeče stranke v postopku v glavni stvari s področja uporabe *ratione personae* zakona o usklajevanju interesov, kakor je bil spremenjen 1. januarja 2020, poudarilo, da je odgovor Sodišča potreben za rešitev spora o glavni stvari v zvezi z nacionalno ureditvijo, ki je veljala na datum sprejetja sporne odločbe glavne komisije. Predložitveno sodišče je dodalo, da bi zadevna oseba še vedno lahko spadala med osebe, na katere se nanaša navedeni zakon v trenutni različici.

17. Isto sodišče je – prav tako na poziv Sodišča – pojasnilo, da sodba litovskega ustavnega sodišča z dne 20. septembra 2018, s katero je bil njegov predlog za ustavno presojo člena 10 zakona o usklajevanju interesov razglašen za nedopusten, ker se ta določba ne uporablja za spor o glavni stvari, ne vpliva na nadaljevanje postopka predhodnega odločanja. Predložitveno sodišče je navedlo, da tudi če je vprašanje, ki ga je treba rešiti, kot je navedlo ustavno sodišče, vprašanje

⁷ Glej sodbo z dne 13. septembra 2016, Rendón Marín (C-165/14, EU:C:2016:675, točka 24).

morebitne kršitve člena 3(2) in člena 4(1) navedenega zakona, ker tožeča stranka v postopku v glavni stvari ni upoštevala obveznosti predložitve izjave o interesih, preverjanje zakonitosti sporne odločbe pomeni upoštevanje posledic take predložitve, ki izhajajo iz uporabe člena 10 navedenega zakona, in sicer javnega razkritja nekaterih podatkov, vsebovanih v izjavi, na spletnem mestu glavne komisije.

18. Glede na navedbe predložitvenega sodišča je treba ugotoviti, da pred tem sodiščem spor o glavni stvari še vedno poteka in da je odgovor Sodišča na postavljeni vprašanji še vedno koristen za rešitev tega spora. Poleg tega opozarjam, da Sodišče ni pristojno, da se v okviru predhodnega odločanja izreče o razlagi nacionalnih določb⁸, in da za vprašanja v zvezi z razlago prava Unije, ki jih nacionalna sodišča postavijo v pravnem in dejanskem okviru, ki so ga pristojna opredeliti sama, velja domneva upoštevnosti. V obravnavanem primeru ni očitno, da razlaga prava Unije, za katero se prosi, nikakor ni povezana z resničnostjo oziroma predmetom spora o glavni stvari niti da sta vprašanji, postavljeni Sodišču, hipotetični.⁹

19. S tega vidika se mi zdi neutemeljena trditev litovske vlade, da je drugo vprašanje za predhodno odločanje „teoretično“, ker ni mogoče opredeliti občutljivih podatkov, na katere se nanaša objava, saj tožeča stranka v postopku v glavni stvari ni predhodno predložila izjave o interesih. Ugotavljam, da nacionalni regulativni okvir, ki ga je predstavilo predložitveno sodišče, omogoča opredelitev narave podatkov, ki morajo biti navedeni v tej izjavi, in razmeroma natančno določitev tistih podatkov, ki se ne objavijo na spletnem mestu glavne komisije. Zdi se mi, da ima Sodišče na voljo vse potrebne dejanske in pravne elemente, da lahko zagotovi koristen odgovor za učinkovito rešitev spora.

B. Pravni okvir analize

20. Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe izhaja, da se predložitvenemu sodišču očitno ne zdi vprašljivo, da sporna nacionalna ureditev spada na področje uporabe GDPR tako z vidika *rationae materiae* kot z vidika *rationae temporis*, k takemu stališču pa se mi zdi potrebno navesti nekaj pripomb.

1. Uporaba GDPR *rationae materiae*

21. V skladu s členom 2(1) GDPR se ta uporablja za obdelavo osebnih podatkov, ki se v celoti ali delno izvaja z avtomatiziranimi sredstvi, in za obdelavo osebnih podatkov, ki so del zbirke ali so namenjeni oblikovanju dela zbirke, ki se ne izvaja z avtomatiziranimi sredstvi, kar je enako stvarno področje uporabe kot pri Direktivi 95/46, ki je bila razveljavljena in nadomeščena s to uredbo.

22. Najprej je treba ugotoviti, da so podatki iz izjave o interesih, ki morajo biti objavljeni na spletnem mestu glavne komisije, in sicer zlasti imena nekaterih fizičnih oseb, „osebni podatki“ v smislu člena 4(1) GDPR ali člena 2(a) Direktive 95/46, saj gre za „informacije v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom“, ker okoliščina, da informacija, tako kot v obravnavanem primeru, spada v okvir poklicne dejavnosti, ne more povzročiti, da bi ji bila

⁸ Glej sodbo z dne 19. junija 2018, Gnandi (C-181/16, EU:C:2018:465, točka 34).

⁹ Glej sodbo z dne 3. junija 2021, Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca - MIUR in drugi (Akademski raziskovalci) (C-326/19, EU:C:2021:438, točki 36 in 38).

odvzeta opredelitev kot „osebni podatek“¹⁰. Tako zbiranje teh podatkov s strani tega javnega subjekta kot njihovo razširjanje v obliki objave na zgoraj navedenem spletnem mestu imata torej naravo „obdelave osebnih podatkov“ v smislu člena 4(2) te uredbe ali člena 2(b) navedene direktive¹¹.

23. Poudariti je treba, da čeprav glede na zelo široko opredelitev področja uporabe GDPR ta nekako pomeni splošno pravo o varstvu osebnih podatkov v Uniji, so bili sprejeti še drugi sektorski predpisi, ki jo podrobneje opredeljujejo in dopolnjujejo ter se torej zdijo kot *lex specialis*. To velja za Direktivo (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ.¹²

24. V zvezi s tem člen 2(2)(d) GDPR določa, da se ta uredba ne uporablja za obdelavo osebnih podatkov „s strani pristojnih organov za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in njihovim preprečevanjem“. To izjemo od uporabe GDPR je treba tako kot druge izjeme iz njenega člena 2(2) razlagati ozko. Kot je razvidno iz uvodne izjave 19 navedene uredbe, je ta izjema utemeljena z okoliščino, da obdelavo osebnih podatkov za te namene in s strani pristojnih organov ureja bolj poseben akt Unije, in sicer Direktiva 2016/680.¹³

25. V zadnjenavedeni direktivi, ki je bila sprejeta istega dne kot GDPR, je v členu 3, točka 7, opredeljeno, kako je treba razumeti izraz „pristojni organ“, tako opredelitev pa je treba po analogiji uporabiti za člen 2(2)(d) navedene uredbe. Sodišče je v zvezi s tem odločilo, da je iz uvodne izjave 10 Direktive 2016/680 razvidno, da je treba pojem „pristojni organ“ razumeti v povezavi z varstvom osebnih podatkov *na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah in policijskega sodelovanja*, ob upoštevanju prilagoditev, ki se lahko izkažejo za potrebne zaradi posebne narave teh področij.¹⁴ Poleg tega je v uvodni izjavi 11 te direktive navedeno, da se GDPR uporablja za obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvede „pristojni organ“ v smislu člena 3, točka 7, navedene direktive, vendar za namene, ki so drugačni od namenov iz te direktive.¹⁵

26. V zadevi v glavni stvari pa je glede na navedbe predložitvenega sodišča in litovske vlade namen zadevne nacionalne ureditve uskladiti zasebne interese oseb, ki delajo v javni upravi, in interese družbe, da bi se pri odločanju zagotovila prevlada javnega interesa, da bi se zagotovila nepristranskost sprejetih odločitev ter da bi se „preprečila nastanek in razmah korupcije v javni upravi“. Korupcija lahko med drugi pomeni ravnanje javnega uslužbenca, ki zahteva ali sprejme korist, da bi izvedel ali opustil dejanje, za katero je pristojen¹⁶, tako ravnanje pa je lahko zajeto s pojmom „kaznivo dejanje“ v smislu člena 2(2)(d) GDPR.

¹⁰ Glej v tem smislu sodbi z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točka 33), in z dne 14. februarja 2019, Buivids (C-345/17, EU:C:2019:122, točka 46).

¹¹ Glej v tem smislu sodbi z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točki 33 in 34), in z dne 14. februarja 2019, Buivids (C-345/17, EU:C:2019:122, točka 37), pri čemer je treba navesti, da to, ali je obdelava avtomatizirana ali ne, z vidika njene regulativne opredelitve ni pomembno.

¹² UL 2016, L 119, str. 89. Poudarjam, da je Okvirni sklep 2008/977/PNZ z dne 27. novembra 2008 o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah (UL 2008, L 350, str. 60) v skladu z uvodnima izjavama 7 in 9 s svojega področja uporabe izključeval tisto, kar ni spadalo v okvir izmenjav med državami članicami.

¹³ Glej v tem smislu sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke) (C-439/19, EU:C:2021:504, točki 62 in 69).

¹⁴ Zdi se mi, da to analizo potrjuje tudi besedilo uvodne izjave 7 Direktive 2016/680.

¹⁵ Glej sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke) (C-439/19, EU:C:2021:504, točki 69 in 70).

¹⁶ Člen 3 zakona o usklajevanju interesov določa, da za zagotovitev prevlade javnega interesa osebe, ki delajo v javni upravi, svojih funkcij ne smejo izkoriščati za pridobitev osebne koristi.

27. Glavna komisija v skladu s svojo splošno nalogo, da skrbi za pravilno uporabo zakona o usklajevanju interesov, zbira izjave o interesih oseb, ki delajo v javnem sektorju, in nekatere informacije iz njih objavi na svojem spletnem mestu. Člen 22 zakona o usklajevanju interesov določa, da kadar obstajajo podprte informacije o tem, da neka oseba ne spoštuje zakonskih zahtev, je glavna komisija pooblaščenca, da zahteva preiskavo o ravnanju zadevne osebe, da popravi ugotovitve preiskave, da sama preiskuje in da sprejme odločbo. Ker v spisu, predloženem Sodišču, ni podrobnejših pojasnil, natančna narava odločb, ki jih lahko sprejme glavna komisija, ni jasna, pri čemer je iz zadeve v glavni stvari razvidno vsaj, da lahko ta subjekt ugotovi nezakonito nepredložitev izjave o interesih, kar nujno pomeni obveznost zadevne osebe, da to nezakonitost odpravi.

28. Glede na te elemente, iz katerih sta razvidna popolnoma nacionalna narava regulativnega okvira in notranja raven obdelave, ki jo glavna komisija izvaja z bistvenim ciljem, da se osebe, ki delajo v litovskem javnem sektorju, odvrnejo od kakršnega koli nezakonitega ravnanja v povezavi z opravljanjem njihovih funkcij, se ne zdi, da bi bilo mogoče ta organ šteti za „pristojni organ“ v smislu člena 3, točka 7, Direktive 2016/680 in da bi bile zato njegove dejavnosti lahko zajete z izjemo iz člena 2(2)(d) GDPR. Zato objava osebnih podatkov iz izjav o interesih oseb, ki delajo v javnem sektorju, na spletnem mestu glavne komisije spada na stvarno področje uporabe GDPR.

29. Kot bo pojasnjeno v nadaljevanju, koristen odgovor Sodišča na vprašanji za predhodno odločanje pomeni, da se nanaša tako na GDPR kot na Direktivo 95/46. V zvezi s tem navajam, da člen 2(2)(d) GDPR delno pomeni kontinuiteto člena 3(2), prva alineja, Direktive 95/46, v skladu s katerim so postopki obdelave v zvezi z javno varnostjo, obrambo, državno varnostjo (vključno z gospodarsko blaginjo države, kadar se postopek obdelave nanaša na zadeve državne varnosti) in pri dejavnostih države na področju kazenskega prava izključeni s področja uporabe te direktive, pri čemer se mora izjemna razlagati ozko. Zdi se mi jasno, da obdelava osebnih podatkov, ki jo izvaja glavna komisija, ni povezana z javno varnostjo, obrambo ali državno varnostjo. Poleg tega ni očitno, da podatki iz postopka v glavni stvari – čeprav ni mogoče izključiti, da jih je mogoče uporabiti v okviru kazenskega pregona, ki bi se lahko v primeru kršitev, ki pomenijo aktivno ali pasivno korupcijo, sprožil proti izjaviteljem – niso bili zbrani za poseben namen takega kazenskega pregona ali v okviru dejavnosti države na področjih kazenskega prava.¹⁷

2. *Uporaba ratione temporis*

30. Ugotoviti je treba, da se vprašanji, naslovljeni na Sodišče, nanašata na razlago določb GDPR, ki se uporablja od 25. maja 2018 in s katero je bila z učinkom od istega datuma razveljavljena Direktiva 95/46¹⁸. Odločba iz postopka v glavni stvari pa je bila sprejeta 7. februarja 2018, torej pred 25. majem 2018, zaradi česar je treba ugotoviti, da se za spor o glavni stvari *ratione temporis* uporablja navedena direktiva.

31. Pri tem iz spisa, predloženega Sodišču, prav tako izhaja, da je glavna komisija v svoji odločbi navedla, da je tožeča stranka v postopku v glavni stvari s tem, ko ni predložila izjave o interesih, kršila zakon o usklajevanju interesov, s čimer je zadevno osebo postavila v položaj, v katerem mora to izjavo predložiti. Ker iz nobenega elementa tega spisa ni razvidno, da je bila taka predložitev dejansko izvedena pred 25. majem 2018, ni izključeno, da se v obravnavanem primeru *ratione temporis* uporablja GDPR. Da bi lahko Sodišče podalo koristne odgovore na vprašanji, ki ju je postavilo predložitveno sodišče, je treba v teh okoliščinah na ti vprašanji

¹⁷ Glej v tem smislu sodbo z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točki 38 in 39).

¹⁸ Glej člen 99(2) in člen 94(1) GDPR.

odgovoriti tako na podlagi Direktive 95/46 kot tudi GDPR.¹⁹ Naj opozorim, da se, ker je bila Direktiva 95/46 razveljavljena in nadomeščena z GDPR, obseg upoštevni določb te uredbe pa je v bistvu enak obsegu upoštevni določb te direktive, sodna praksa Sodišča v zvezi z navedeno direktivo načeloma uporablja tudi v zvezi z navedeno uredbo.²⁰

C. Vprašnji za predhodno odločanje

1. Obseg predloga za sprejetje predhodne odločbe

32. V predložitveni odločbi, v kateri so izraženi pomisleki predložitvenega sodišča o združljivosti obdelave osebnih podatkov, ki jo izvaja glavna komisija, s pravom Unije, je zaproseno, da Sodišče razloži člen 6(1) in člen 9(1) GDPR v okviru dveh ločenih vprašanj za predhodno odločanje. Zdi se mi, da teh vprašanj ni primerno obravnavati skupaj, in sicer zaradi specifičnosti predmeta drugega vprašanja. Tema tega vprašanja je opredelitev obsega pojma „posebne vrste osebnih podatkov“ v smislu člena 9(1) GDPR in člena 8(1) Direktive 96/46 v okviru nacionalne ureditve, ki prepoveduje ravno razkritje tovrstnih podatkov.

33. Ta razprava se torej razlikuje od razprave o zakonitosti obravnavane obdelave²¹, ki izhaja iz prvega vprašanja za predhodno odločanje, ki se nanaša na razlago člena 6(1) GDPR, s katerim je z nekaterimi spremembami povzet člen 7 Direktive 95/46. V zvezi s tem iz predloga za sprejetje predhodne odločbe izhaja, da želi predložitveno sodišče splošneje ugotoviti, ali je mogoče obdelavo osebnih podatkov iz postopka v glavni stvari šteti za zakonito glede na vsa načela v zvezi z obdelavo osebnih podatkov in zlasti glede na načelo sorazmernosti. Iz tega sledi, da je treba v odgovoru, ki ga je treba dati predložitvenemu sodišču, upoštevati tudi načela iz člena 5(1) te uredbe in člena 6(1) te direktive, zlasti načelo „najmanjšega obsega podatkov“, v skladu s katerim morajo biti osebni podatki ustrezni, relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo, in ki izraža navedeno načelo sorazmernosti.²²

2. Prvo vprašanje za predhodno odločanje

34. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člena 5 in 6 GDPR v povezavi s členoma 7 in 8 Listine razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi, v skladu s katero mora biti del osebnih podatkov iz izjave o interesih, ki jo mora predložiti vsak direktor javne ustanove, ki prejema javna sredstva, objavljen na spletnem mestu državnega organa, odgovornega za zbiranje teh izjav in nadzor nad njihovo vsebino.

a) Pogoji za zakonitost obdelave osebnih podatkov

35. V skladu z uvodno izjavo 10 in členom 1 Direktive 95/46 ter uvodno izjavo 4 in členom 1 GDPR je namen teh dveh aktov zagotoviti visoko raven varstva temeljnih svoboščin in pravic fizičnih oseb, zlasti njihove zasebnosti, pri obdelavi osebnih podatkov v zvezi z njimi.²³ Te pravice, določene v členih 7 in 8 Listine, pri čemer je drugi tesno povezani s prvim, niso absolutne

¹⁹ Glej po analogiji sodbo z dne 11. novembra 2020, Orange Romania (C-61/19, EU:C:2020:901, točke od 29 do 32).

²⁰ Glej sodbo z dne 17. junija 2021, M.I.C.M. (C-597/19, EU:C:2021:492, točka 107).

²¹ S tega vidika se mi sklicevanje v drugem vprašanju za predhodno odločanje na člen 9(2) GDPR, ki določa odstopanja od načelne prepovedi obdelave občutljivih podatkov, ne zdi upoštevno.

²² Glej v tem smislu sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke) (C-439/19, EU:C:2021:504, točki 97 in 98).

²³ Glej v tem smislu sodbo z dne 13. maja 2014, Google Spain in Google (C-131/12, EU:C:2014:317, točka 66).

pravice, ampak jih je treba obravnavati glede na vlogo, ki jo imajo v družbi, in jih uravnotežiti z drugimi temeljnimi pravicami. Člen 8(2) Listine tako dovoljuje obdelavo osebnih podatkov, če so izpolnjeni nekateri pogoji, in sicer, da se morajo osebni podatki „obdelovati pošteno, za določene namene in na podlagi privolitve prizadete osebe ali na drugi legitimni podlagi, določeni z zakonom“. Poleg tega je v členu 52(1) Listine priznано, da so omejitve uresničevanja pravic, kot so določene v členih 7 in 8 Listine, dovoljene, če so predpisane z zakonom, če spoštujejo bistveno vsebino navedenih pravic in svoboščin ter če so ob upoštevanju načela sorazmernosti potrebne in dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih. Omejitve morajo biti omejene na tisto, kar je nujno, z ureditvijo, s katero se ureja poseg, pa morajo biti določena jasna in natančna pravila, ki urejajo obseg in uporabo zadevnega ukrepa.²⁴

36. Kot izhaja med drugim iz cilja GDPR in Direktive 95/46, kadar so pogoji za zakonito obdelavo osebnih podatkov v skladu s tema aktoma izpolnjeni, se za to obdelavo šteje, da izpolnjuje tudi zahteve iz členov 7 in 8 Listine. Poleg tega se nekatere zahteve iz odstavka 2 zadnjenedenega člena izvajajo med drugim s členoma 6 in 7 Direktive 95/46 ter členoma 5 in 6 GDPR.²⁵ V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora biti – ob upoštevanju odstopanj, dovoljenih na podlagi člena 13 te direktive in člena 23 te uredbe – kakršna koli obdelava osebnih podatkov po eni strani v skladu z načeli glede kakovosti podatkov, ki so določena v členu 6 Direktive 95/46 oziroma v členu 5 GDPR, in po drugi strani ustrezati enemu od meril za zakonitost obdelave podatkov, ki so navedena v členu 7 te direktive oziroma v členu 6 te uredbe, pri čemer zadnjenedeni določbi vsebujeta izčrpen seznam primerov, v katerih se lahko obdelava osebnih podatkov šteje za zakonito.²⁶

37. Natančneje, osebni podatki morajo biti v skladu s členom 6(1)(b) in (c) Direktive 95/46 oziroma členom 5(1)(b) in (c) GDPR po eni strani zbrani za določene, izrecne in zakonite namene ter morajo biti ustrezni in se ne smejo nadalje obdelovati na način, ki ni združljiv s temi nameni, po drugi strani pa morajo biti relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za te namene. Poleg tega je v skladu s členom 7(c) in (e) navedene direktive ter členom 6(1)(c) in (e) navedene uredbe obdelava osebnih podatkov zakonita, če je „potrebna za skladnost z zakonsko obveznostjo, ki velja za upravljavca“, oziroma če je „potrebna za izvajanje naloge, ki se opravlja v javnem interesu ali pri izvrševanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu ali tretji stranki, ki so ji posredovani podatki“²⁷.

38. Poudariti je treba, da tako GDPR kot Direktiva 95/46 določata, da lahko države članice odstopajo med drugim od člena 5 oziroma člena 6(1) teh aktov, kadar je to potrebno za varstvo določenih pomembnih ciljev v splošnem javnem interesu, med katerimi so za primer, ki nas zanima, preprečevanje, preiskovanje, odkrivanje ali pregon kaznivih dejanj ali izvrševanje kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in preprečevanjem teh groženj. Člen 23(1)(d) GDPR, ki prevzema in spreminja določbo, ki je bila prej navedena v členu 13(1)(d) Direktive 95/46, namreč določa, da se lahko s pravom Unije in pravom držav članic z zakonodajnimi ukrepi omeji obseg obveznosti in pravic, določenih v njej, če taka

²⁴ Glej sodbe z dne 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke in Eifert (C-92/09 in C-93/09, EU:C:2010:662, točka 49); z dne 24. novembra 2011, Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito (C-468/10 in C-469/10, EU:C:2011:777, točka 41), in z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke) (C-439/19, EU:C:2021:504, točka 105).

²⁵ Glej v tem smislu sodbi z dne 9. marca 2017, Manni (C-398/15, EU:C:2017:197, točki 40 in 41), in z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točka 102).

²⁶ Glej sodbi z dne 16. januarja 2019, Deutsche Post (C-496/17, EU:C:2019:26, točka 57), in z dne 11. novembra 2020, Orange Romania (C-61/19, EU:C:2020:901, točka 34).

²⁷ Glej v tem smislu sodbo z dne 16. januarja 2019, Deutsche Post (C-496/17, EU:C:2019:26, točka 58). Navedba elementa „ali tretji stranki, ki so ji posredovani podatki“, je samo v členu 7(e) Direktive 95/46.

omejitev spoštuje bistvo temeljnih svoboščin in pravic ter je potreben in sorazmeren ukrep v demokratični družbi za zagotavljanje nekaterih pomembnih ciljev v splošnem javnem interesu, kot je naveden zgoraj.²⁸

39. Tako člena 23 GDPR in člena 13 Direktive 95/46 ni mogoče razlagati tako, da bi lahko državam članicam dajala pooblastilo za poseganje v spoštovanje zasebnega življenja v nasprotju s členom 7 Listine, pa tudi v druga z Listino določena jamstva. Zlasti je mogoče po zgledu tistega, kar velja za člen 13(1) Direktive 95/46, pristojnost, ki je s členom 23(1) GDPR podeljena državam članicam, izvajati le ob upoštevanju zahteve po sorazmernosti, v skladu s katero je treba odstopanja od varstva osebnih podatkov in njihove omejitve določiti v mejah tistega, kar je nujno.²⁹

40. Poudarjam, da se mi glede na predložitveno odločbo ne zdi mogoče določiti, ali določbe zakona o usklajevanju interesov ustrezajo izvajanju člena 13 Direktive 95/46 ali člena 23 GDPR. V teh okoliščinah je treba preučiti zakonitost obravnavane obdelave ob upoštevanju členov 5 in 6 GDPR ter členov 6 in 7 Direktive 95/46, pri čemer je treba navesti, da bi bili spodnji preudarki enako upoštevni v primeru nacionalne ureditve, ki izhaja iz izvajanja člena 23 GDPR ali člena 13 Direktive 95/46.

b) Pravna podlaga za obravnavano obdelavo

1) Obdelava na podlagi zakonske obveznosti

41. Zahteva, da mora biti vsaka obdelava osebnih podatkov zakonita, navedena v členu 6(1) Direktive 95/46 in členu 5(1) GDPR, je konkretizirana v členih 7 oziroma 6 navedenih aktov, v katerih so našteje različne mogoče pravne podlage, ki zagotavljajo to zakonitost.

42. Tako je obdelava podatkov v skladu s členom 7(c) te direktive oziroma členom 6(1)(c) te uredbe zakonita, če je potrebna zaradi skladnosti z zakonsko obveznostjo, ki velja za upravljavca. V zvezi s tem se mi zdi, da objava takih podatkov na spletnem mestu glavne komisije jasno izhaja iz te določbe in ne iz člena 7(e) navedene direktive oziroma člena 6(1)(e) navedene uredbe, na katera se sklicuje predložitveno sodišče.

43. Glavna komisija, ki je upravljavec, z razkritjem dela podatkov iz predhodno zbranih izjav o interesih širši javnosti na svojem spletnem mestu izpolnjuje posebno obveznost, ki jo ima v skladu s členom 10(1) zakona o usklajevanju interesov. Kot v svojem stališču poudarja litovska vlada, je ta obveznost vključena v zavezujočo zakonodajno določbo, ki glavni komisiji nalaga posebno obdelavo, pri čemer ta komisija ne more izbirati, ali bo to obveznost izpolnila ali ne. Ta položaj se razlikuje od položaja iz člena 7(e) Direktive 95/46 oziroma člena 6(1)(e) GDPR, s katerim se ne zahteva, da upravljavec ravna v skladu z zakonsko obveznostjo.³⁰ Čeprav

²⁸ Glej v tem smislu sodbi z dne 20. maja 2003, Österreichischer Rundfunk in drugi (C-465/00, C-138/01 in C-139/01, EU:C:2003:294, točka 67), in z dne 6. oktobra 2020, État luxembourgeois (Pravica do pravnega sredstva zoper zahtevo za informacije na davčnem področju) (C-245/19 in C-246/19, EU:C:2020:795, točka 13). Te restriktivne oziroma omejitvene določbe je treba razlikovati od določb o izključitvi iz uporabe Direktive 95/46 ali GDPR, pri čemer je razumevanje tega razlikovanja zapleteno zaradi skupnega sklicevanja na podobne cilje v splošnem interesu.

²⁹ Glej v tem smislu sodbo z dne 6. oktobra 2020, La Quadrature du Net in drugi (C-511/18, C-512/18 in C-520/18, EU:C:2020:791, točka 210 in navedena sodna praksa v zvezi z Direktivo 95/46).

³⁰ Iz mnenja 6/2014 delovne skupine iz člena 29, neodvisnega posvetovalnega organa, ustanovljenega na podlagi člena 29 Direktive 95/46, ki ga je s sprejetjem GDPR nadomestil Evropski odbor za varstvo podatkov, izhaja, da se na to podlago zakonske obveznosti ni mogoče sklicevati, če je v zakonu določen le splošni cilj ali če zakon upravljavcu dejansko ne nalaga posebne obdelave.

zadostuje – kot potrjuje besedilo člena 6(1) GDPR, ki nadomešča člen 7 Direktive 95/46 – da se lahko uporabi en sam razlog za zakonitost, je Sodišče vsekakor priznalo, da ima lahko ena in ista obdelava več razlogov za zakonitost³¹.

2) Obdelava, ki izpolnjuje zakonit cilj v javnem interesu

44. V skladu s členom 6(1)(b) Direktive 95/46 oziroma členom 5(1)(b) GDPR se morajo osebni podatki obdelovati za zakonite namene. Poudariti je treba, da je v GDPR pojasnjeno, da je pravna podlaga za obdelavo takih podatkov, ki se nanaša na spoštovanje obveznosti, naložene upravljavcu, določena s pravom Unije ali pravom zadevne države članice, ki mora izpolnjevati „cilj javnega interesa in je sorazmerno z zakonitim ciljem, za katerega si prizadeva“³².

45. Kot je bilo že navedeno, je javno razkritje dela osebnih podatkov iz izjav o interesih s strani glavne komisije potrebno za spoštovanje zakonske obveznosti, ki jo ima ta organ. Ta obveznost pa izpolnjuje splošni cilj, opredeljen v členu 1 zakona o usklajevanju interesov, katerega zakonitost se objektivno ne zdi sporna. Zagotavljanje prevlade javnega interesa pri odločanju oseb, ki delajo v javni upravi, zagotavljanje nepristranskosti teh odločitev in preprečevanje nasprotij interesov ter nastanka in razmaha korupcije v javni upravi namreč spadajo med cilje v javnem interesu, ki so očitno zakoniti³³ v smislu člena 6(3) GDPR in lahko torej omogočajo omejitve uresničevanja pravic, ki jih zagotavljata člena 7 in 8 Listine.

3) Obdelava na jasni in natančni pravni podlagi

46. Ni sporno, da se mora, ker sta zbiranje in javno razkritje osebnih podatkov iz izjav o interesih določena z zakonom o usklajevanju interesov, poseganje v pravico do spoštovanja zasebnega življenja, ki ga to pomeni, šteti za formalno določeno z zakonom v smislu člena 8(2) in člena 52(1) Listine. Vendar je treba v skladu s členom 52(3) Listine zahtevi po zakonski določitvi priznati enak obseg kot zahtevi, ki jo je Evropsko sodišče za človekove pravice pripisalo v okviru razlage člena 8(2) Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950, ki se nanaša na neobstoj ali nezadostnost natančnosti zakona³⁴.

47. V zvezi s tem poudarjam, da je v uvodni izjavi 41 GDPR navedeno, da morata biti pravna podlaga za obdelavo oziroma zakonodajni ukrep, ki jo določa, jasna in natančna, njuna uporaba pa predvidljiva za osebe, na katere se nanašata, v skladu s sodno prakso Sodišča in Evropskega sodišča za človekove pravice. Sodna praksa Sodišča³⁵ dejansko odraža to zahtevo po predvidljivosti, katere namen je zlasti zagotoviti, da so pravila, ki urejajo obseg in uporabo

³¹ Sodba z dne 9. marca 2017, Manni (C-398/15, EU:C:2017:197, točka 42).

³² Člen 6(3) GDPR.

³³ Boj proti korupciji je mednarodna skrb, kot potrjuje Konvencija Združenih narodov proti korupciji, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela z Resolucijo 58/4 z dne 31. oktobra 2003. Potem ko je 14. decembra 2005 začela veljati, so jo ratificirale vse države članice, Evropska unija pa jo je odobrila s Sklepom Sveta 2008/801/ES z dne 25. septembra 2008 (UL 2008, L 287, str. 1). Naj opozorim tudi na Konvencijo o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije (UL 1997, C 195, str. 2), ki je začela veljati 28. septembra 2005 in h kateri so pristopile vse države Unije. V skladu s to konvencijo mora vsaka država Unije sprejeti ukrepe, potrebne za kriminalizacijo aktivne in pasivne korupcije uradnikov.

³⁴ Sodba ESČP z dne 13. novembra 2012, MM proti Združenemu kraljestvu (CE:ECHR:2012:1113JUD002402907).

³⁵ Glej zlasti sodbe z dne 20. maja 2003, Österreichischer Rundfunk in drugi (C-465/00, C-138/01 in C-139/01, EU:C:2003:294, točka 77); z dne 6. oktobra 2020, Privacy International (C-623/17, EU:C:2020:790, točka 65), in z dne 6. oktobra 2020, État luxembourgeois (Pravica do pravnega sredstva zoper zahtevo za informacije na davčnem področju) (C-245/19 in C-246/19, EU:C:2020:795, točka 76).

zadavnega ukrepa, dovolj jasna in natančna³⁶, da posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, omogočajo, da razume, katere vrste podatkov bodo obdelane, na kakšen način in s kakšnim namenom³⁷.

48. Čeprav se mi v obravnavanem primeru zdi, da zadevna nacionalna ureditev izpolnjuje zahtevo po predvidljivosti v zvezi z opredelitvijo vrste obdelave in njenega namena, pa imam pomisleke glede določitve podatkov, ki so predmet te obdelave. Ta določitev vključuje povezano branje člena 6 zakona o usklajevanju interesov, v katerem je opisana vsebina izjave o interesih, in člena 10 navedenega zakona, v katerem so navedeni podatki „iz te izjave“, ki ne morejo biti predmet razkritja na spletnem mestu glavne komisije. Poleg izbire načina priprave zakonodajnega besedila, pri katerem je izključena pozitivna navedba podatkov iz navedene izjave, ki morajo biti objavljeni, ugotavljam, da je razumevanje natančnega obsega člena 10 navedenega zakona resnično težavno. Razen izrecne navedbe osebne identifikacijske številke in številke socialnega zavarovanja v odstavku 2 navedenega člena so namreč le na splošno navedeni „posebni osebni podatki“ in „drugi podatki, katerih razkritje je prepovedano z zakonom“³⁸.

49. Predložitveno sodišče je na zahtevo Sodišča pojasnilo, da so posebni podatki *a priori* tisti, naštetih v členu 2(8) litovskega zakona o pravnem varstvu osebnih podatkov, in sicer tisti, ki se nanašajo na rasno ali etnično poreklo, politična, verska, filozofska ali druga prepričanja, pripadnost sindikatu, zdravje, spolno usmerjenost osebe ter na informacije o kazenski obsodbi zadevne osebe, kar je opredelitev, ki je podobna opredelitvi v pravu Unije³⁹. Predložitveno sodišče je navedlo tudi, da litovska zakonodaja prepoveduje objavo nezanimljivega števila informacij, in se je sklicevalo na več določb zgoraj navedenega zakona, ki prepovedujejo razkritje različnih vrst podatkov, od katerih so nekateri že navedeni v členu 10(2) zakona o usklajevanju interesov, drugi pa se *a priori* ne navajajo v izjavi o interesih, ki jo je treba predložiti glavni komisiji. Tudi predložitveno sodišče se je spraševalo, ali se izraz „drugi podatki, katerih razkritje je prepovedano z zakonom“ navsezadnje ne nanaša le na navedbo – v členu 10(1) zakona o usklajevanju interesov – informacij iz izjav oseb, katerih podatki so tajni v skladu z zakonom in/ali ki opravljajo obveščevalno oziroma protiobveščevalno dejavnost ali obveščevalno dejavnost na kazenskem področju.⁴⁰

50. Zdi se torej, da mora oseba, ki dela v litovskem javnem sektorju in mora glavni komisiji predložiti izjavo o interesih, opraviti analizo in raziskave, da bi poskusila ugotoviti izključitve iz člena 10 zakona o usklajevanju interesov in s tem podatke, ki bodo nazadnje „lahko razkriti“, ne da bi lahko bila kakor koli prepričana o svojih ugotovitvah.

51. Glede na zahtevo po predvidljivosti se mi zdi prav tako dvomljiv člen 6(1) zakona o usklajevanju interesov, v skladu s katerim mora izjavitelj v izjavi navesti „bližnje osebe ali druge osebe ali podatke, [ki so mu] znan[i], zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov“. Izjavitelj ima tako nemogočo ali vsaj tvegano nalogo, da mora po svoji najboljši vednosti in vesti določiti tisto, za kar meni, da je *a priori* take narave, da vpliva ali da se zdi, da vpliva na neodvisno in

³⁶ Glej v tem smislu sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke) (C-439/19, EU:C:2021:504, točka 105).

³⁷ V skladu s členom 6(3) GDPR mora biti v pravni podlagi za obdelavo osebnih podatkov opredeljen njen namen, ki mora biti ne le zakonit, temveč tudi določen in izrecen v skladu z določbami člena 5(1)(b) navedene uredbe, ki povzemajo določbe člena 6(1)(b) Direktive 95/46.

³⁸ Člen 10(2) zakona o usklajevanju interesov prav tako določa, da se ne objavijo podatki druge stranke v transakciji, kadar je ta stranka fizična oseba.

³⁹ Člen 8(1) Direktive 95/46 in člen 9(1) GDPR. Vprašanje obdelave osebnih podatkov v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški ureja člen 10 GDPR.

⁴⁰ Lahko bi se dodalo tudi, da se predložitveno sodišče sprašuje o obsegu prepovedi razkritja posebnih osebnih podatkov glede na to, kaj bi lahko javnost sklepala o spolnem življenju ali spolni usmerjenosti izjavitelja, če bi bili na spletu objavljeni poimenski podatki v zvezi z njegovim zakoncem, zunajzakonskim partnerjem ali partnerjem.

objektivno izvajanje njegove funkcije, pri čemer se zaveda, da bi mu lahko bila kakršna koli izpustitev v tej fazi pozneje očitana. Ta določitev položaja morebitnega nasprotja interesov je v izključni pristojnosti zakonodajalca in nikakor ne zadevnega državljana.

52. V teh okoliščinah je treba opozoriti, da varstvo temeljne pravice do spoštovanja zasebnega življenja med drugim pomeni, da mora imeti vsaka fizična oseba možnost, da preveri točnost osebnih podatkov, ki se nanjo nanašajo, in zakonitost njihove obdelave.⁴¹ Cilj zahteve po predvidljivosti je med drugim omogočiti, da ta oseba razume natančen ukrep obdelave njenih podatkov in da se po potrebi odloči uveljavljati svoje pravice do vložitve pritožbe pri nadzornem organu ali pravnega sredstva proti upravljavcu, če meni, da obdelava podatkov, ki se nanjo nanašajo, pomeni kršitev GDPR.⁴² Predložitveno sodišče mora glede na nacionalno pravo preveriti, ali pravna podlaga za zadevno obdelavo izpolnjuje zahtevo po predvidljivosti.⁴³

c) Sorazmernost

1) Uvodne ugotovitve

53. Zdi se mi potrebno navesti stališča litovske in finske vlade, v katerih se poudarja polje proste presoje, ki ga imajo države članice pri določitvi obdelave osebnih podatkov, kot je izrecno priznано v členu 6(3) GDPR. Sicer ni sporno, da lahko nacionalna zakonodaja na podlagi zadnjenavedenega člena vsebuje posebne določbe za prilagoditev uporabe te uredbe, ki se lahko med drugim nanašajo na splošne pogoje, ki urejajo zakonitost obdelave, vrste podatkov, ki se obdelujejo, in posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki. Vendar člen 6(3) navedene uredbe določa, da kadar se taki podatki obdelujejo na podlagi zakonske obveznosti, ki velja za upravljavca, mora pravo zadevne države članice izpolnjevati cilj javnega interesa in biti sorazmerno z zakonitim ciljem, za katerega si prizadeva. Poleg tega je Sodišče jasno odločilo, da mora kakršna koli obdelava osebnih podatkov, da bi bila zakonita, izpolnjevati dve zahtevi, in sicer mora ustrezati enemu od meril za zakonitost obdelave podatkov, ki so navedena v členu 7 Direktive 95/46 ali v členu 6 GDPR, ter biti v skladu z načeli glede kakovosti podatkov iz člena 6 te direktive ali člena 5 te uredbe, ki so izraz načela sorazmernosti.⁴⁴

54. Za izpolnitev pogojev iz zgoraj navedenih določb je nujno, da objava dela informacij iz izjav o interesih na spletnem mestu glavne komisije dejansko izpolnjuje cilj v splošnem interesu, opredeljen v členu 1 zakona o usklajevanju interesov, ne da bi preseгла tisto, kar je nujno za uresničitev tega cilja. Kot je poudarjeno v uvodni izjavi 39 GDPR, ta zahteva po nujnosti ni izpolnjena, kadar je zastavljeni cilj splošnega interesa mogoče razumno enako učinkovito doseči z drugimi sredstvi, ki manj posegajo v temeljne pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, zlasti v pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, zagotovljeni v členih 7 in 8 Listine, pri čemer morajo biti odstopanja in omejitve načela varstva

⁴¹ Glej sodbo z dne 20. decembra 2017, Nowak (C-434/16, EU:C:2017:994, točka 57).

⁴² Glej člena 77 in 79 GDPR.

⁴³ Sodišče je v sodbi z dne 20. maja 2003, Österreichischer Rundfunk in drugi (C-465/00, C-138/01 in C-139/01, EU:C:2003:294, točki 79 in 80), ugotovilo, da se to vprašanje morebiti pojavi šele po preučitvi izpolnjevanja zahteve po sorazmernosti glede na cilje, ki se uresničujejo.

⁴⁴ Glej sodbo z dne 16. januarja 2019, Deutsche Post (C-496/17, EU:C:2019:26, točka 57).

takih podatkov strogo omejeni na tisto, kar je nujno.⁴⁵ Poleg tega cilja v splošnem interesu ni mogoče uresničevati brez upoštevanja dejstva, da ga je treba uskladiti s temeljnimi pravicami, na katere se nanaša ukrep, in sicer z uravnoteženjem cilja ter zadevnih interesov in pravic.⁴⁶

2) Ustreznost ukrepa

55. Zahteva po sorazmernosti izraža razmerje med cilji, ki se uresničujejo, in sredstvi, uporabljenimi za izpolnjevanje teh ciljev, iz tega pa izhaja zavezujoča nujnost jasne in natančne opredelitve teh ciljev⁴⁷. Predložitveno sodišče in zadevne stranke trdijo, da je namen obravnavane nacionalne zakonodaje zagotoviti preglednost delovanja javne uprave, da se krepí zaupanje državljanov v javno delovanje in da se jim omogoči izvajanje učinkovitega nadzora nad tem, kako odločevalci uporabljajo državna sredstva, ki so jim na voljo.

56. Kot je bilo že opozorjeno, so cilji obravnavanega ukrepa opredeljeni v členu 1 zakona o usklajevanju interesov, in sicer gre za preprečevanje položajev nasprotja interesov in korupcije v javnem sektorju s krepitvijo poštenosti in nepristranskosti odgovornih oseb v njem. V tej določbi torej glede na navedbe iz predložitvene odločbe ni izrecno omenjen cilj preglednosti.⁴⁸ Mogoče se je torej vprašati, ali je spletna objava poimenskih podatkov v zvezi z vsebino izjave o interesih sredstvo, ki je resnično *primerno* za uresničevanje edinih namenov, ki so uradno navedeni v nacionalni zakonodaji, saj se mi zdi učinkovitost družbenega nadzora, ki je na voljo širši javnosti in ki ga pomeni ta posplošena javna objava, vprašljiva.⁴⁹

57. Ob tem se mi zdi razumno šteti, da splošni namen preglednosti, kot je opisan v prejšnji točki teh sklepnih predlogov, v obravnavanem primeru predstavlja osnovni cilj, ki implicitno, vendar nujno izhaja iz člena 1 zakona o usklajevanju interesov.⁵⁰ Naj opozorim, da je načelo preglednosti določeno v členih 1 in 10 PEU in v členu 15 PDEU ter da med drugim omogoča zagotavljanje večje legitimnosti, učinkovitosti in odgovornosti uprave v razmerju do državljanov v demokratičnem sistemu. Kadar je v ureditvi izrecno naveden cilj, da se poveča preglednost glede porabe sredstev Skupnosti in izboljša dobro finančno poslovanje teh sredstev s krepitvijo javnega nadzora nad porabljenim denarjem, je Sodišče odločilo, da je z internetno objavo poimenskih podatkov, ki se nanašajo na zadevne upravičence in na zneske, ki jih ti prejmejo, mogoče povečati preglednost uporabe zadevnih kmetijskih sredstev. Sodišče je navedlo, da se z dajanjem teh podatkov na voljo državljanom poveča nadzor javnosti nad porabo dodeljenih sredstev, to pa prispeva k optimalni uporabi javnih sredstev.⁵¹

⁴⁵ Glej v tem smislu sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke) (C-439/19, EU:C:2021:504, točki 109 in 110).

⁴⁶ Glej sodbo z dne 6. oktobra 2020, Privacy International (C-623/17, EU:C:2020:790, točka 67).

⁴⁷ Sodišče se v sodbi z dne 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725, točka 111), sklicuje na upoštevanje „točnega namena“ zadevnega ukrepa.

⁴⁸ Preglednost bi se torej štela le za sredstvo, ki omogoča, da se dosežejo nameni iz zakona o usklajevanju interesov.

⁴⁹ Problematika nadzora nad izjavami o interesih je po mojem mnenju v razkrivanju tistega, česar v njih ni, torej preverjanje obstoja izpustitev v zvezi s predložitvijo navedene izjave, kot v zadevi v glavni stvari, ali vsebine te izjave, kar spada v raziskovalno delo, ki ga v resnici vodi javni organ, odgovoren za nadzor nad temi izjavami, pomagajo pa mu „demokratični pomočniki“, in sicer mediji ali nevladne organizacije, kot je Transparency International, ki imajo informacije, ki jih včasih posredujejo žvižgači. V tem okviru seznanitev z izjavami o interesih ne zahteva elektronske objave, ki bi dostop do njih omogočila neomejenemu številu oseb, saj bi lahko javni organ, ki te izjave hrani, odobril vpogled vanje na pisno zahtevo, naslovljeno nanj.

⁵⁰ Glej kot precedens sodbo z dne 20. maja 2003, Österreichischer Rundfunk in drugi (C-465/00, C-138/01 in C-139/01, EU:C:2003:294).

⁵¹ Glej sodbo z dne 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke in Eifert (C-92/09 in C-93/09, EU:C:2010:662, točki 68 in 79).

3) *Potrebnost ukrepa*

58. Ukrep je potreben, če zastavljenega legitimnega cilja ni mogoče doseči z enako primernim sredstvom, ki je milejše. Povedano drugače, ali je mogoče cilje, ki se dosegajo z elektronsko objavo, ki jo nalaga zakon o usklajevanju interesov, uresničiti z drugimi sredstvi, ki so enako učinkoviti, vendar manj posegajo v pravici izjaviteljev do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov? Odgovor na to vprašanje mora biti po mojem mnenju pritrđen iz več razlogov.

59. Na prvem mestu, strinjam se s pristopom predložitvenega sodišča, da predložitev izjav o interesih glavni komisiji in nadzor, ki ga mora opraviti ta organ, pomenita ustrezni sredstvi, ki zadoščata za doseg cilja zakona o usklajevanju interesov. V zvezi s tem se zavedam, da se oddaljujem od prevladujočega splošnega prepričanja v zvezi z zahtevo po preglednosti, ki jo je bilo mogoče opredeliti kot „neustavljivo“ in „nevrotično“⁵², pri čemer je postala sama sebi namen in absolutna glavna demokratična vrlina. Sam menim, da javni interes ne sovпада nujno z interesom javnosti⁵³ in da je zavarovanje javnega delovanja s preprečevanjem nasprotij interesov in korupcije v temelju odgovornost države, ki ne more v imenu dogme preglednosti na državljane prenesti nadzora nad ureditvijo, namenjeno zagotavljanju poštenosti in nepristranskosti odgovornih javnih oseb.

60. Natančneje, poudariti je treba, da ima zadevna nacionalna ureditev najprej preventivni namen. V tem okviru je obveznost predložitve izjav o interesih javnemu organu, ki je odgovoren za njihov nadzor, sama po sebi taka, da lahko zagotovi odvratilni učinek, ki se želi doseči pri javnih odločevalcih, na katere se obveznost nanaša, ne glede na kakršno koli posplošeno javno objavo dela vsebine teh izjav.

61. Dalje, čeprav je obveznost predložitve izjav o interesih že sama izraz preglednosti, bi se ta povečala z javno in redno predočitvijo dejavnosti neodvisnega upravnega organa, ki je – tako kot glavna komisija – odgovoren za zagotavljanje ustrezne uporabe mehanizma izjav o interesih. Možnost objave poročila o dokazanih primerih nasprotnih interesov, opustitvah predložitve izjav in lažnih izjavah ter o nadaljnjem ukrepanju v zvezi s temi primeri bi lahko okrepila zaupanje državljanov v javno delovanje prav tako dobro, če ne še bolje, kot obveščanje s spletno objavo nevtrálnih prijavljenih podatkov.

62. Opozoriti je treba še, da lahko v skladu s členom 86 GDPR javni organ v skladu s pravom Unije ali pravom države članice, ki zanj velja, razkrije osebne podatke iz uradnih dokumentov, s katerimi razpolaga. V teh okoliščinah se zdi primerno upoštevati tisto, kar lahko javnost dobi od glavne komisije – javnega organa, ki hrani uradne dokumente, kar so izjave o interesu – v skladu z nacionalnimi pravili o dostopu javnosti do dokumentov, pri čemer mora biti ta dostop v skladu s temeljnima pravicama do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, kot se sicer izrecno zahteva z navedenim členom 86.⁵⁴

63. Za ta pristop, v skladu s katerim je mogoče legitimni cilj nacionalne ureditve zagotavljati neposredno z nadzorom nad izjavami o interesih, ki ga izvaja glavna komisija, mora imeti ta na voljo človeške, materialne in pravne vire, ki ji omogočajo učinkovito izvajanje naloge.⁵⁵ Vprašanje

⁵² Carcassonne, G., „Le trouble de la transparence“, *Pouvoirs, Transparence et secret*, št. 97, april 2001, str. od 17 do 23.

⁵³ Glej mnenje 2/2016 delovne skupine iz člena 29.

⁵⁴ Glej sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke) (C-439/19, EU:C:2021:504, točka 120).

⁵⁵ V predložitveni odločbi je opisano stališče glavne komisije, po katerem nima na voljo zadostnih sredstev za nadzor nad vsemi zbranimi izjavami o interesih.

sorazmernosti je po mojem mnenju predvsem vprašanje sredstev, ki jih imajo na voljo javni organi, odgovorni za nadzor nad položajem izjaviteljev, ob upoštevanju števila zadnjenavedenih. V teh okoliščinah mora predložitveno sodišče glede na zgornje ugotovitve preveriti, ali ne bi bilo mogoče cilja nacionalne ureditve iz postopka v glavni stvari doseči na enako učinkovit način že samo z obveznim posredovanjem izjav o interesih glavni komisiji ter z njenim nadzorom nad temi izjavami in splošneje nad to ureditvijo.

64. Če je odgovor nikalen, poudarjam, na drugem mestu, da se postavlja vprašanje sorazmernosti zadevne obdelave glede na vrsto objavljenih podatkov. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba pogoj potrebnosti obdelave preučiti skupaj z načelom „najmanjšega obsega podatkov“ iz člena 6(1)(c) Direktive 95/46 in člena 5(1)(c) GDPR, v skladu s katerim morajo biti osebni podatki „primerni, ustrezni in ne pretirani glede na namene, za katere se zbirajo in/ali naprej obdelujejo“⁵⁶.

65. Kot je bilo navedeno v teh sklepnih predlogih, se samo za del osebnih podatkov iz izjav o interesih zahteva, da so predmet elektronske objave v skladu s členom 10 obravnavane nacionalne zakonodaje. Ob pridržku razlage, ki jo mora podati predložitveno sodišče, se lahko med drugim na spletu objavijo imena in priimki zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja izjavitelja ter navedba „bližnjih oseb ali drugih oseb ali podatkov, znanih izjavitelju, zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov“.

66. Čeprav je v okviru cilja preprečitve nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju upoštevno, da se na podlagi vsebine izjav o interesih zahtevajo informacije v zvezi s položajem in dejavnostmi zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja izjavitelja, se mi zdi, da razkritje poimenskih podatkov širši javnosti v zvezi z zadnjenavedenimi in navajanje bližnjih oseb ali drugih oseb, znanih izjavitelju, zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov, presega tisto, kar je nujno.⁵⁷ Cilj v javnem interesu, ki se uresničuje z obravnavano litovsko zakonodajo, bi bilo po mojem mnenju mogoče doseči že s tem, da bi se v izjavi o interesih navedel izključno splošen izraz zakonec, zunajzakonski partner ali partner, odvisno od primera, povezan z ustrežno navedbo interesov, ki jih ti imajo v zvezi s svojimi dejavnostmi.

67. Naj poleg tega opozorim, da člen 25 GDPR določa, da upravljavec tako v času določanja sredstev obdelave kot tudi v času same obdelave izvaja ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe, kot je psevdonimizacija⁵⁸, ki so oblikovani za učinkovito izvajanje načel varstva podatkov, kot je načelo najmanjšega obsega podatkov, ter v obdelavo vključi potrebne zaščitne ukrepe, da se izpolnijo zahteve te uredbe in zaščitijo pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Psevdonimizacija bi se lahko uporabila v zvezi s poimenovanjem zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja.

68. Zdi se mi, da meje tistega, kar je nujno, presega tudi javno razkritje daril, prejetih v zadnjih 12 koledarskih mesecih, katerih vrednost presega 150 EUR, in informacij o transakcijah, ki so bile sklenjene v istem obdobju ali še potekajo, če njihova vrednost presega 3000 EUR, pod pogojem da ti elementi zajemajo navedbo narave teh daril in predmeta zadevne transakcije. Ta obdelava se zdi nesorazmerna, ker pomeni posplošeno javno objavo imetja izjavitelja in njegovih bližnjih, ki ima lahko znatno vrednost (umetnine, nakit itd.), s čimer so zadevne osebe

⁵⁶ Glej v tem smislu sodbo z dne 11. decembra 2019, Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA (C-708/18, EU:C:2019:1064, točka 48).

⁵⁷ Kot je pojasnjeno v mnenju 2/2016 delovne skupine iz člena 29, spletna objava informacij, ki se nanašajo na nepomembne vidike zasebnega življenja osebe glede na uresničevanje zadevnega cilja, ni utemeljena.

⁵⁸ V členu 4(5) GDPR je „psevdonimizacija“ opredeljena kot obdelava osebnih podatkov na tak način, da osebnih podatkov brez dodatnih informacij ni več mogoče pripisati specifičnemu posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, če se take dodatne informacije hranijo ločeno ter zanje veljajo tehnični in organizacijski ukrepi za zagotavljanje, da se osebni podatki ne pripišejo določenemu ali določljivemu posamezniku.

izpostavljene tveganju kaznivih dejanj.⁵⁹ Tudi tu bi lahko bila že samo navedba darovalcev ali druge stranke v transakciji, razen fizičnih oseb, ki so izključene že s členom 10(2) zakona o usklajevanju interesov, zadostna za doseg zastavljenega cilja.

69. Na tretjem mestu, predvideti je treba sorazmernost zadevnega ukrepa z vidika določitve izjaviteljev, za katere velja obveznost spletne objave podatkov v zvezi z njimi.

70. Poudariti je treba, da v skladu z zadevno nacionalno zakonodajo seznam oseb, ki morajo predložiti izjavo o interesih, ni enak ožjemu seznamu oseb, katerih podatki iz te izjave se nato objavijo na spletu. V tej drugi kategoriji so bili v skladu z zakonom o usklajevanju interesov, ki je veljal ob sprejetju izpodbijane odločbe v postopku v glavni stvari, direktorji in namestniki direktorjev javnih združenj ali ustanov, ki prejemajo sredstva iz proračuna oziroma skladov države ali lokalne skupnosti. Za tožečo stranko v postopku v glavni stvari se je glede na ta status, ki jo izenačuje z javnim uslužbencem, štel, da spada na področje uporabe *ratione personae* navedenega zakona.

71. Zadevna oseba je tako obravnavana enako kot izvoljene osebe, državni funkcionarji in uradniki, sodniki, direktorji delniških družb ali družb z omejeno odgovornostjo, v katerih je država ali lokalna skupnost lastnica deležev, na podlagi katerih ima več kot polovico glasovalnih pravic, člani upravnih odborov javnih podjetij države ali lokalne skupnosti oziroma predsedniki in podpredsedniki političnih strank. Tak položaj po mojem mnenju lahko označuje nesorazmerno obdelavo, ker ni razlikovanja med akterji javnega delovanja v širšem smislu, ki niso izpostavljeni tveganjem nasprotja interesov ali korupcije v enakem obsegu niti enako intenzivno udeleženi v odnosu do javnosti, katere zaupanje v javne odgovorne osebe se želi ohraniti in celo okrepiti.

72. Le obstoj resnega tveganja nasprotja interesov ali korupcije v okviru upravljanja javnih zadev, ki so v interesu širše javnosti, lahko utemelji spletno objavo osebnih podatkov izjaviteljev, ki so zaradi svoje voljene funkcije ali poklicne dejavnosti izpostavljeni takemu tveganju. Cilj povečanja jamstev za poštenost in nepristranskost drugih izjaviteljev, preprečevanja nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju ter krepitev zaupanja javnosti v javne odgovorne osebe se zagotavlja neposredno z nadzorom glavne komisije nad izjavami o interesih. Ob upoštevanju izredne raznolikosti možnih položajev se mi ne zdi mogoče izčrpno določiti objektivna merila, s katerimi bi bilo mogoče opredeliti obstoj takega tveganja ali ustrezno sistematično kategorizirati javne odločevalce⁶⁰.

73. Predložitveno sodišče mora torej preveriti, ali se v okoliščinah zadeve v glavni stvari, ki med drugim zajemajo naravo in obseg dejavnosti zadevne javne ustanove v razmerju do javnosti, pristojnost odločanja tožeče stranke v postopku v glavni stvari na področju porabe oziroma upravljanja javnih sredstev ter znesek teh sredstev, ki so dodeljena ustanovi in se navezujejo na njen proračun, lahko šteje, da se lahko za naloge zadevne osebe šteje, da to osebo izpostavljajo resnemu tveganju, da se znajde v položajih nasprotja interesov in korupcije, ki lahko resno vplivajo na družbo.⁶¹

⁵⁹ Glej mnenje 2/2016 delovne skupine iz člena 29.

⁶⁰ Delovna skupina iz člena 29 v točki 3.2.1 (str. 9) mnenja 2/2016 navaja, da bi bilo ustrezno – glede na njihove hierarhične in odločevalske odgovornosti – razlikovati med, prvič, političnimi odgovornimi osebami, visokimi funkcionarji ali drugimi javnimi osebami na položajih, ki vključujejo politične odgovornosti, drugič, vodstvenimi javnimi uslužbenci, ki nimajo voljene funkcije in opravljajo le funkcije vodenja ali upravljanja, ter tretjič, osnovnimi javnimi uslužbenci, ki nimajo lastnih odgovornosti odločanja.

⁶¹ Poudariti je treba tudi, da litovska vlada v točki 19 svojega stališča izrecno priznava odvečnost in s tem nesorazmernost obravnavane obdelave, ki se uporablja za odgovorne osebe javnih združenj ali ustanov, ki prejemajo sredstva iz proračuna oziroma skladov države ali lokalne skupnosti, in sicer zaradi izjave o nepristranskosti, ki jo tem že nalaga nacionalna ureditev o javnem naročanju. Ta ugotovitev naj bi bila podlaga za umik zadevnih oseb s seznama oseb, ki morajo predložiti izjavo o interesih, kot ga določa zakon o usklajevanju interesov v različici, ki je začela veljati s 1. januarjem 2020.

74. Glede na zgoraj navedeno se mi ne zdi, da ciljev preprečevanja nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju, povečanja jamstev za poštenost in nepristranskost javnih odločevalcev ter krepitev zaupanja javnosti v javno delovanje ne bi bilo mogoče razumno doseči enako učinkovito z drugimi sredstvi, ki pomenijo manjše poseganje. Ne more se torej šteti, da je dokazana potrebnost spletne objave osebnih podatkov izjaviteljev za izpolnitev teh ciljev.⁶²

4) Uravnoteženje obravnavnih pravic in interesov

75. Tudi če bi se lahko obravnavana obdelava označila za ustrezno in potrebno (*quod non*) za doseganje zastavljenih ciljev, pa se ne bi mogla šteti za zakonito. Preveriti je treba tudi, ali temeljne pravice posameznika, na katerega se nanaša varstvo podatkov, ne prevladajo nad zakonitim interesom, za katerega si prizadeva upravljavec podatkov, saj presoja tega pogoja zahteva uravnoteženje zadevnih nasprotujočih si pravic in interesov ob upoštevanju konkretnih okoliščin posameznega zadevnega primera, v okviru katerega je treba upoštevati pomembnost pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, iz členov 7 in 8 Listine.⁶³ Sodišče je v zvezi s tem pojasnilo, da ni mogoče določiti, da ima cilj preglednosti samodejno prednost pred pravico do varstva osebnih podatkov.⁶⁴

76. Merilo resnosti poseganja v pravice in svoboščine posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, je bistveni element uravnoteženja oziroma tehtanja v vsakem posameznem primeru. V zvezi s tem je treba med drugim upoštevati naravo zadevnih osebnih podatkov, zlasti njihovo morebitno občutljivost, ter naravo in konkretne podrobnosti zadevne obdelave podatkov, zlasti število oseb, ki imajo do teh podatkov dostop, in načine dostopa do njih. Pri tem uravnoteženju so upoštevna tudi razumna pričakovanja posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, da ti podatki ne bodo obdelani, kadar ta posameznik v okoliščinah posameznega primera ne more razumno pričakovati, da bodo ti podatki pozneje obdelani. Te elemente je treba tehtati s tem, kako pomemben je za celotno družbo zakoniti interes, ki se v obravnavanem primeru uresničuje z zadevno nacionalno zakonodajo, s katero se predvsem zagotavljata poštenost in nepristranskost akterjev v javnem sektorju ter preprečujejo nasprotja interesov in korupcija v tem sektorju.⁶⁵

77. Kar zadeva resnost poseganja, je treba najprej poudariti, da se obravnavana obdelava ne nanaša le na izjavitelja, na katerega se posamično in neposredno nanaša kot na javnega odločevalca, temveč tudi na njegovega zakonca, partnerja ali zunajzakonskega partnerja ter po potrebi bližnje osebe ali druge osebe, znane izjavitelju, zaradi katerih bi lahko nastalo nasprotje interesov, v skladu s členom 6(1) zakona o usklajevanju interesov. Povsem mogoče si je predstavljati, da bi lahko beseda „bližnji“ med drugim zajemala otroke in starše izjavitelja, kar potencialno pomeni spletno objavo poimenskih podatkov vseh družinskih članov, skupaj z natančnimi navedbami o dejavnostih zadevnih oseb.

78. Dalje, ni sporno, da z obravnavano obdelavo osebni podatki zgoraj navedenih posameznikov postanejo dostopni neomejenemu številu oseb. Ko so ti podatki enkrat objavljeni na spletnem mestu glavne komisije, si jih lahko internetni uporabniki prosto ogledajo in jih po potrebi

⁶² Glej po analogiji sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke) (C-439/19, EU:C:2021:504, točka 113).

⁶³ Glej po analogiji sodbi z dne 11. decembra 2019, Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA (C-708/18, EU:C:2019:1064, točki 40 in 52), in z dne 17. junija 2021, M.I.C.M. (C-597/19, EU:C:2021:492, točke 105, 106 in 111), v zvezi s tremi kumulativnimi pogoji za zakonito obdelavo na podlagi člena 7(f) Direktive 95/46 ali člena 6(1)(f) GDPR.

⁶⁴ Glej sodbo z dne 9. novembra 2010, Volker und Markus Schecke in Eifert (C-92/09 in C-93/09, EU:C:2010:662, točka 85).

⁶⁵ Glej v tem smislu sodbo z dne 11. decembra 2019, Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA (C-708/18, EU:C:2019:1064, točke od 56 do 59).

shranijo ali razširjajo. Poleg tega je lahko posledica organiziranja in kopičenja na internetu objavljenih informacij, ki se izvedeta z iskalniki, zato da se uporabnikom olajša dostop do njih, da ti uporabniki – če se te informacije iščejo z vnosom imena fizične osebe – na podlagi seznama zadetkov dobijo strukturiran pregled na internetu dostopnih informacij o tej osebi, ki jim omogoča sestaviti bolj ali manj podroben profil posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.⁶⁶ Taka ureditev razkritja lahko pripelje do tega, da se ti podatki posredujejo osebam, ki se želijo iz razlogov, ki niso povezani s ciljem v splošnem interesu, to je preprečitvijo nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju, seznaniti z materialnim položajem izjavitelja in njegovih družinskih članov v zvezi z lastništvom delnic, finančnimi naložbami, premičninami ali nepremičninami, ki so informacije, ki so lahko navedene v izjavah o interesih, ki morajo biti objavljene.⁶⁷ To razkritje torej lahko zadevne osebe izpostavi večkratnemu ciljno usmerjenemu oglaševanju, neposrednemu trženju in celo tveganju kaznivih dejanj.

79. V teh okoliščinah se mi zdi, da obravnavana obdelava pomeni resno poseganje v temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Na podlagi te ugotovitve je mogoče sklepati, da obravnavana nacionalna ureditev ne spoštuje *a priori* pravičnega ravnotežja v zvezi z upoštevanjem zadevnih pravic in interesov. V preostalem litovska vlada upravičeno poudarja, da mora tehtanje zadevnih pravic in interesov vključevati stopnjo korupcije, ugotovljeno v javnem sektorju, ki utemeljuje, da posamezna država članica sprejme sredstva, za katera meni, da so najustreznejša za boj proti temu pojavu. Ugotoviti je treba namreč, da se lahko interes javnosti za dostop do neke informacije tudi znotraj Unije razlikuje od ene države članice do druge, tako da rezultat tehtanja, ki ga je treba opraviti med tem interesom na eni strani ter pravicama do spoštovanja zasebnega življenja in do varstva osebnih podatkov posameznika, na katerega se ti podatki nanašajo, na drugi strani, ni nujno enak za vse države članice.⁶⁸ V obravnavanem primeru resničnost in obseg pojava korupcije v javni upravi po mojem mnenju spada med posebne okoliščine, lastne zadevi v glavni stvari, ki jih mora presoditi predložitveno sodišče.⁶⁹

3. Drugo vprašanje za predhodno odločanje

80. Opozoriti je treba, da člen 10(2) zakona o usklajevanju interesov določa splošno prepoved objave posebnih vrst osebnih podatkov, ne da bi bilo predvideno kakršno koli odstopanje od te prepovedi. Po navedbah predložitvenega sodišča se pri izvajanju navedene določbe pojavijo težave, zaradi česar to sodišče v bistvu sprašuje Sodišče, kakšen obseg ima v pravu Unije pojem „posebne vrste osebnih podatkov“ iz člena 9(1) GDPR.

81. Ta člen, ki z nekaterimi spremembami povzema člen 8(1) Direktive 95/46, določa, da sta prepovedani obdelava osebnih podatkov, ki razkrivajo rasno ali etnično poreklo, politično mnenje, versko ali filozofsko prepričanje ali članstvo v sindikatu, in obdelava genetskih podatkov, biometričnih podatkov za namene edinstvene identifikacije posameznika, podatkov v zvezi z zdravjem ali podatkov v zvezi s posameznikovim spolnim življenjem ali spolno usmerjenostjo.⁷⁰

⁶⁶ Glej sodbo z dne 24. septembra 2019, GC in drugi (Odstranitev povezav do občutljivih podatkov) (C-136/17, EU:C:2019:773, točka 36).

⁶⁷ Glej sodbo z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke) (C-439/19, EU:C:2021:504, točka 118).

⁶⁸ Glej sodbo z dne 24. septembra 2019, Google (Ozemeljska veljavnost odstranitve povezave) (C-507/17, EU:C:2019:772, točka 67).

⁶⁹ Glej v tem smislu sodbo z dne 17. junija 2021, M.I.C.M. (C-597/19, EU:C:2021:492, točka 111).

⁷⁰ Člen 8(1) Direktive 95/46 določa, da države članice prepovejo obdelavo osebnih podatkov, ki kažejo na rasni ali etnični izvor, politična mnenja, verska ali filozofska prepričanja, pripadnost sindikatu, in obdelavo podatkov v zvezi z zdravjem ali spolnim življenjem.

82. Predložitveno sodišče meni, da čeprav podatki, ki spadajo med posebne vrste podatkov v strogem pomenu besede, niso objavljeni na spletnem mestu glavne komisije, lahko internetni uporabnik iz nekaterih podatkov, katerih objava je v skladu s členom 10(1) zakona o usklajevanju interesov obvezna, pridobi občutljive informacije, med drugim v zvezi s političnimi prepričanji, pripadnostjo sindikatu ali spolno usmerjenostjo izjavitelja.⁷¹ V zvezi s tem namreč ni sporno, da čeprav poimenski podatki v zvezi z zakoncem, zunajzakonskim partnerjem ali partnerjem izjavitelja sami po sebi niso občutljivi podatki, lahko njihova spletna objava javnosti razkrije spolno življenje ali spolno usmerjenost izjavitelja ter njegovega zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja.

83. Vprašanje je torej, ali je treba člen 9(1) GDPR oziroma člen 8(1) Direktive 95/46 razlagati tako, da zajema obdelavo *a priori* neobčutljivih osebnih podatkov, ki prek miselne operacije primerjanja in/ali sklepanja omogočajo posredno seznanitev s podatki, ki so občutljivi. Litovska vlada nasprotuje taki razlagi, ker naj bi to zelo otežilo ali celo onemogočilo obdelavo nekaterih podatkov, posledično pa tudi uresničevanje legitimnega cilja, kot je objava podatkov v zvezi z zakoncem, zunajzakonskim partnerjem ali partnerjem zaradi preprečevanja nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju. Člen 9(1) GDPR oziroma člen 8(1) Direktive 95/46 naj bi se nanašal le na obdelave z jasnim ciljem obdelave osebnih podatkov, ki sami po sebi spadajo med posebne vrste⁷², kar naj bi bilo v obravnavanem primeru izključeno glede na prepoved objave občutljivih podatkov iz člena 10(2) zakona o usklajevanju interesov.

84. V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki se dosežajo z ureditvijo, katere del je.⁷³

85. Na prvem mestu, iz besedila člena 9(1) GDPR izhaja, da ta razlikuje med tremi obdelavami glede na vrsto zadevnih podatkov, in sicer: (i) obdelavo osebnih podatkov, ki „razkrivajo“ rasno ali etnično poreklo, politično mnenje, versko oziroma filozofsko prepričanje ali članstvo v sindikatu, (ii) obdelavo genskih podatkov, biometričnih podatkov za namene edinstvene identifikacije posameznika in (iii) obdelavo podatkov „v zvezi z“ zdravjem ali podatkov „v zvezi s“ posameznikovim spolnim življenjem ali spolno usmerjenostjo. To besedilo delno povzema besedilo člena 8(1) Direktive 95/46, v skladu s katerim države članice prepovejo obdelavo osebnih podatkov, ki „kažejo na“ rasni ali etnični izvor, politična mnenja, verska ali filozofska prepričanja, pripadnost sindikatu, in obdelavo podatkov „v zvezi z“ zdravjem ali spolnim življenjem. Uporaba glagola „razkrivati“ oziroma „kazati na“ se ujema z upoštevanjem obdelave, ki se ne nanaša le na podatke, ki so sami po sebi občutljivi, temveč posredno omogoča razkritje takih podatkov prek miselne operacije sklepanja ali primerjanja. Zdi se mi, da ne velja enako za izraz „v zvezi z“, ki vzpostavlja bolj neposredno in takojšnjo povezavo med obdelavo in zadevnimi podatki,

⁷¹ Naj poudarim, da v skladu s členom 6(4) zakona o usklajevanju interesov pripadnost političnim strankam in sindikatom ni del informacij, ki morajo biti navedene v izjavi o interesih, pogojev, pod katerimi se lahko te informacije posredno razkrijejo, pa predložitveno sodišče ne pojasnjuje.

⁷² Litovska vlada se v zvezi s tem sklicuje na Smernice 3/2019 o obdelavi osebnih podatkov z video napravami Evropskega odbora za varstvo podatkov z dne 29. januarja 2020 (https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_201903_video_devices_sl.pdf).

⁷³ Glej sodbo z dne 6. junija 2013, MA in drugi (C-648/11, EU:C:2013:367, točka 50 in navedena sodna praksa).

predvidenimi glede na njihovo svojstveno naravo.⁷⁴ Zdi se, da taka razlagalna analiza nujno pripelje do ugotovitve opredelitve obdelave, ki se nanaša na posebne vrste osebnih podatkov, ki se spreminja glede na zadevno vrsto občutljivih podatkov, kar se mi ne zdi zaželeno.⁷⁵

86. Naj poudarim tudi, da je zakonodajalec Unije, vsaj v zvezi z biometričnimi podatki, v uvodni izjavi 51 in členu 9(1) GDPR zagotovil pojasnilo, da se obdelava fotografij ne bi smela sistematično šteti za obdelavo posebnih vrst osebnih podatkov, saj spadajo v opredelitev biometričnih podatkov le, kadar so obdelane s posebnimi tehničnimi sredstvi „za namene“ edinstvene identifikacije posameznika. Zdi se, da je na tem mestu pristop z upoštevanjem namena, na katerega se sklicuje litovska vlada, določen le za biometrične podatke.

87. Na drugem mestu, primerno se mi zdi tudi primerjati vprašanje določitve posebnih vrst osebnih podatkov z vprašanjem opredelitve „določljivega posameznika“, to je posameznika, ki ga je mogoče neposredno ali „posredno“ določiti, zlasti z navedbo enega ali več dejavnikov, ki so značilni za fizično, fiziološko, genetsko, duševno, gospodarsko, kulturno ali družbeno identiteto tega posameznika⁷⁶. Evropski zakonodajalec je tako izbral realističen pristop ob upoštevanju možnosti rekonstrukcije informacije s primerjanjem in združevanjem različnih elementov.

88. Na tretjem mestu je treba opozoriti, da je, kot izhaja iz člena 1 in uvodne izjave 10 Direktive 95/46 ter člena 1 in uvodne izjave 4 GDPR, cilj teh dveh aktov zagotoviti visoko raven varstva temeljnih svoboščin in pravic fizičnih oseb, zlasti njihove pravice do zasebnosti, pri obdelavi osebnih podatkov v zvezi z njimi.⁷⁷ To pa je cilj specifičnega in okrepljenega varstva, ki se želi doseči pri obdelavi občutljivih podatkov, ob upoštevanju pomembnih tveganj za temeljne pravice in svoboščine, ki so neločljivo povezana s tako vrsto obdelave.⁷⁸ V rešitvah, ki jih je Sodišče uporabilo v predhodnih odločbah, se kaže upoštevanje tega cilja.

89. Sodišče je na vprašanje nekega predložitvenega sodišča, ali je navedba, da si je oseba poškodovala nogo in je delno odsotna z dela zaradi bolezni, osebni podatek v zvezi z zdravjem v smislu člena 8(1) Direktive 95/46, odgovorilo pritrdilno in navedlo, da je treba ob upoštevanju namena te direktive pojem „podatki v zvezi z zdravjem“ iz člena 8(1) te direktive razlagati široko, tako da vključuje informacije v zvezi z vsemi vidiki zdravja osebe – fizičnimi in psihičnimi.⁷⁹

90. Sodišče je odločilo, da bi bila razlaga člena 8(1) in (5) Direktive 95/46 ali člena 9(1) in člena 10 GDPR, s katero bi se dejavnost iskalnika vnaprej in na splošno izključila iz posebnih zahtev, ki jih te določbe vsebujejo glede obdelave posebnih vrst podatkov, ki so v njih navedene, v nasprotju z namenom navedenih določb, in sicer zagotovitev „okrepljenega varstva“ pred takimi obdelavami, ki – kakor izhaja tako iz uvodne izjave 33 te direktive kot tudi iz uvodne izjave 51 te

⁷⁴ Opozoriti je treba, da so v členu 4, točka 15, GDPR „podatki o zdravstvenem stanju“ opredeljeni kot osebni podatki, ki „se nanašajo na“ telesno ali duševno zdravje posameznika, vključno z zagotavljanjem zdravstvenih storitev, in „razkrivajo“ informacije o njegovem zdravstvenem stanju, kar je drugačna in širša opredelitev od tiste iz člena 8 Direktive 95/46.

⁷⁵ Poudariti moram, da so različice v španskem, italijanskem, portugalskem in angleškem jeziku podobne francoski različici, v nasprotju z bolj homogenimi različicami v nemškem („Die Verarbeitung personenbezogener Daten, aus denen die rassische und ethnische Herkunft, politische Meinungen, religiöse oder weltanschauliche Überzeugungen oder die Gewerkschaftszugehörigkeit hervorgehen, sowie die Verarbeitung von genetischen Daten [...]“) in estonskem jeziku (z uporabo izraza „ilmneb“ za vse občutljive podatke).

⁷⁶ Člen 2(a) Direktive 95/46 in člen 4, točka 1, GDPR.

⁷⁷ Glej v tem smislu sodbo z dne 13. maja 2014, Google Spain in Google (C-131/12, EU:C:2014:317, točka 66).

⁷⁸ Glej uvodni izjavi 51 in 53 GDPR.

⁷⁹ Glej sodbo z dne 6. novembra 2003, Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596, točka 50).

uredbe – zaradi posebne občutljivosti teh podatkov lahko pomenijo posebno resno poseganje v temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, ki sta zagotovljeni s členoma 7 in 8 Listine.⁸⁰

91. V teh okoliščinah ni mogoče sprejeti stališča, da za obdelavo osebnih podatkov, ki lahko povzroči posredno razkritje občutljivih podatkov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ne veljajo obveznosti in jamstva iz Direktive 95/46 in GDPR, saj bi to ogrozilo polni učinek teh aktov ter učinkovito in popolno varstvo temeljnih svoboščin in pravic fizičnih oseb, ki ga želita zagotoviti, predvsem njihove pravice do zasebnosti pri obdelavi osebnih podatkov, ki ji ta akta pripisujeta poseben pomen, kar med drugim potrjujejo člen 1(1) in uvodni izjavi 2 in 10 navedene direktive ter člen 1(2) in uvodni izjavi 1 in 4 GDPR.⁸¹ Povedano drugače, dejstvo, da se širša javnost posredno seznanja z informacijo o, med drugim, spolnem življenju in usmerjenosti izjavitelja ter njegovega zakonca, zunajzakonskega partnerja ali partnerja, se ne more šteti za obžalovanja vredno, vendar sprejemljivo stransko škodo glede na namen obdelave, katere predmet niso *a priori* občutljivi podatki oziroma s katero je njihova uporaba celo izrecno prepovedana, tako kot v obravnavanem primeru.

92. Zdi se mi, da je ta rešitev skladna s pristopom Sodišča, ki preseže formalno raven in opravi vsebinsko analizo zadevne obdelave, da bi preverilo njen resnični obseg v zvezi z vrsto podatkov, ki se obdelujejo. Sodišče je pri presoji sorazmernosti nacionalne ureditve, ki državnemu organu omogoča, da zaradi zaščite nacionalne varnosti ponudnikom elektronskih komunikacijskih storitev naloži splošno in neselektivno posredovanje podatkov o prometu in podatkov o lokaciji, ugotovilo, da je treba poseganje, ki ga pomeni tak prenos, v pravico, določeno v členu 7 Listine, obravnavati kot posebno resno, zlasti ob upoštevanju „občutljivosti informacij, ki jih lahko zagotovijo ti podatki“.⁸²

93. Sodišče je v mnenju o združljivosti predvidenega sporazuma med Kanado in Evropsko unijo o prenosu in obdelavi podatkov iz evidence podatkov o potnikih⁸³ s členom 16 PDEU ter členom 7, členom 8 in členom 52(1) Listine analiziralo obstoj poseganja v temeljno pravico do varstva osebnih podatkov, ki jo zagotavlja člen 8 Listine. V zvezi s tem je Sodišče navedlo, da čeprav se zdi, da nekateri podatki, obravnavani ločeno, ne morejo razkriti pomembnih informacij o zasebnem življenju posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, lahko navedeni podatki, obravnavani skupaj, vseeno razkrijejo med drugim popoln načrt potovanja, potovalne navade, razmerja med dvema ali več osebami in informacije o finančnem položaju letalskih potnikov, prehranske navade ali zdravstveno stanje teh potnikov ter „bi lahko celo zagotovili občutljive informacije o teh potnikih“. Sodišče je pri presoji potrebnosti poseganj, ki izhajajo iz predvidenega sporazuma, v zvezi s podatki o letalskih potnikih, na katere se ta nanaša, poudarilo, da čeprav se nobena od 19 rubrik v prilogi k temu sporazumu ne nanaša izrecno na občutljive podatke, lahko ti kljub temu spadajo v eno od teh rubrik.

94. Pri takem pristopu se sicer ni mogoče izogniti nekaterim težavam. Tako je treba posebej pazljivo oceniti določitev namenov in predvsem načinov obdelave, vključno z morebitno obdelavo občutljivih podatkov (ki jih je mogoče v zadevi v glavni stvari enostavno opredeliti). Vendar gre pri tem le za vgrajeno varstvo podatkov pri obdelavi, ki se zahteva že s členom 25 GDPR. Poleg tega se mi zdi napačno sklicevati se, kot to počne litovska vlada, na negativno posledico nezmožnosti izvajanja določenih obdelav, kot je obravnavana obdelava v zadevi v glavni

⁸⁰ Glej sodbo z dne 24. septembra 2019, GC in drugi (Odstranitev povezav do občutljivih podatkov) (C-136/17, EU:C:2019:773, točka 44).

⁸¹ Glej v tem smislu sodbo z dne 13. maja 2014, Google Spain in Google (C-131/12, EU:C:2014:317, točka 58).

⁸² Sodba z dne 6. oktobra 2020, Privacy International (C-623/17, EU:C:2020:790, točka 71).

⁸³ Mnenje 1/15 (Sporazum PNR med EU in Kanado) z dne 26. julija 2017 (EU:C:2017:592).

stvari. Poudariti je treba, da je prepoved obdelave, ki se nanaša na posebne vrste osebnih podatkov, relativna, saj so nekatere izjeme in odstopanja določeni v členu 8, od (2) do (4), Direktive 95/46 in členu 9(2) GDPR, pri čemer je v zadnjenavedenem členu navedenih kar deset primerov zakonite obdelave občutljivih podatkov. V zvezi s tem ugotavljam, da bi lahko obravnavana obdelava zanesljivo temeljila na členu 8(4) Direktive 95/46, ki je z nekaterimi spremembami povzet v členu 9(2)(g) GDPR⁸⁴, če se litovski zakonodajalec ne bi odločil prepovedati objave občutljivih podatkov⁸⁵.

V. Predlog

95. Glede na vse navedeno Sodišču predlagam, naj Vilniaus apygardos administracinis teismas (okrožno upravno sodišče v Vilni, Litva) odgovori:

1. Člena 6 in 7 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 95/46 z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter člena 5 in 6 Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES v povezavi s členoma 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni ureditvi, v skladu s katero mora biti del osebnih podatkov iz izjave o interesih, ki jo mora predložiti vsak direktor javne ustanove, ki prejema javna sredstva, objavljen na spletnem mestu javnega organa, odgovornega za zbiranje teh izjav in nadzor nad njihovo vsebino, če tak ukrep ni ustrezen in potreben za namene uresničevanja ciljev preprečevanja nasprotij interesov in korupcije v javnem sektorju, povečanja jamstev za poštenost in nepristranskost javnih odločevalcev ter krepitve zaupanja javnosti v javno delovanje.
2. Člen 8(1) Direktive 95/46 in člen 9(1) Uredbe 2016/679 v povezavi s členoma 7 in 8 Listine o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da objava vsebine izjav o interesih na spletnem mestu javnega organa, odgovornega za njihovo zbiranje in nadzor nad njihovo vsebino, ki lahko posredno razkrije občutljive podatke, kot so tisti iz prvonavedenih dveh členov, pomeni obdelavo, ki se nanaša na posebne vrste osebnih podatkov.

⁸⁴ Člen 8(4) Direktive 95/46 določa, da lahko ob upoštevanju ustreznih zaščitnih ukrepov države članice zaradi javnega interesa bistvenega pomena določijo dodatne izjeme poleg tistih iz odstavka 2, bodisi z nacionalno zakonodajo ali odločitvijo nadzornega organa. Člen 9(2)(g) GDPR določa, da se prepoved ne uporablja, kadar je obdelava potrebna iz razlogov bistvenega javnega interesa na podlagi prava Unije ali prava države članice, ki je sorazmerno z zastavljenim ciljem, spoštuje bistvo pravice do varstva podatkov ter zagotavlja ustrezne in posebne ukrepe za zaščito temeljnih pravic in interesov posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.

⁸⁵ Predlagana razlaga člena 8(1) Direktive 95/46 in člena 9(1) GDPR bi pomenila, da bi za primer spletne objave poimenskih podatkov o zakoncu, zunajzakonskem partnerju ali partnerju izjavitelja veljala prepoved obdelave občutljivih podatkov iz člena 10(2) zakona o usklajevanju interesov, zaradi česar bi njegova analiza v okviru presoje potrebnosti obravnavanega ukrepa postala brezpredmetna.